

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет медичний
Кафедра нормальної і патологічної клінічної анатомії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Патоморфологія»

Обсяг курсу	Медичний факультет 210 годин, 7 кредитів ЄКТС
Семестр, рік навчання	Медичний факультет 5-6 семестр, III рік навчання
Дні, час, місце	Згідно розкладу в аудиторіях № кафедри нормальної та патологічної клінічної анатомії (цикл патоморфології)
Викладачі	Аппельханс О.Л., завідувач кафедри, д.м.н., професор; Ситнікова В.О., д.м.н., професор каф.; Литвиненко М.В., к.м.н., доцент; Олійник В. О., к.м.н., доцент; Бурячківський Е.С. к.м.н. доцент; Нарбутова Т. Е., к.м.н., асистент; Васильєв В.В. асистент; Сивий С.М., асистент; Логачова А.І., асистент; Савенко Т. О., асистент; Артьомов О. В., к.м.н., асистент.
Контактний телефон	(048) 728-54-17
E-mail	anatomy@onmedu.edu.ua
Робоче місце	м.Одеса, Валіховський провулок, 3а. Морфологічний корпус. Кафедра нормальної та патологічної клінічної анатомії, 2 поверх (цикл патоморфології).
Консультації	Консультації проводяться викладачами кафедри за графіком: Очні консультації: четвер з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 Он-лайн консультації: четвер з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 https://moodle.odmu.edu.ua/ або через <i>Microsoft Teams/Telegram/viber/Zoom</i>

КОМУНІКАЦІЯ здійснюється за допомогою E-mail кафедри: anatomy@onmedu.edu.ua, а також за допомогою месенджерів Viber та Telegram і через сайти www.anatom.in.ua, <https://anatom.ua>/<https://meduniver.com/Medical/Anatom>

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Патоморфологія», є структурне підґрунтя хвороб людини для поглибленого засвоєння фундаментальних основ медицини та клінічної картини захворювань із подальшим використанням одержаних знань у практичній роботі лікаря.

Метою викладання навчальної дисципліни «Патоморфологія» є вивчення мікроскопічної та ультрамікроскопічної будови структур людського організму, їх розвитку і змін у різноманітних умовах життєдіяльності для вивчення клініки, проведення диференційної діагностики і використання отриманих знань в практичній роботі лікаря з урахуванням вікових особливостей.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Патоморфологія»:

Знання: вивчення типових загальнопатологічних процесів, сукупність яких зумовлює морфологічні прояви захворювань; вміти давати визначення різноманітних патологій; коротко викладати етіологію та патогенез, формувати основні принципи класифікації, описувати макро- і мікроскопічну картину з урахуванням вікових особливостей, називати результати, ускладнення та причини смерті.

Розуміння: пояснювати закономірності розвитку різноманітних патологій, тлумачити особливості макро- і мікроскопічних змін в залежності від етіології, форми ті стадії захворювання; проводити диференційну діагностику, пояснювати характер можливих ускладнень та результатів, що розвилися у тканинах.

Використання знань на практиці: демонструвати володіння термінологічним апаратом дисципліни, проводити макро- та мікроскопічний опис патологічних змін, позначати на мікрофотографіях виявлені патологічні зміни, вирішувати навчальні ситуаційні клінічні завдання з використанням знань з патоморфології.

Висловлення міркувань, оцінювання ідей та формування висновків: формування власних висновків за результатами макро- і мікроскопічного дослідження, висловлення міркувань про функціональну значущість виявлених морфологічних змін, опис впливу структурних змін ураженої тканини на інші органи, системи та організм в цілому.

Передача власного розуміння та вмінь: здатність до компіляції знань з патоморфології з висвітленням власних міркувань та формуванням висновків у вигляді рефератів та презентацій; поліпшення навичок публічного виступу з аналізом та синтезом інформації.

Здатність продовжувати подальше самостійне навчання: використовувати знання з патоморфології для засвоєння постреквізитних клінічних дисциплін.

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна «Патоморфологія» забезпечує набуття студентами компетентностей:

- **інтегральна:** здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- **загальні:**

- Здатність застосовувати знання з патоморфології в практичних ситуаціях;
- Знання та розуміння патоморфології;
- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії;
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються;
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

- спеціальні (фахові, предметні):

- 1.Здатність до оцінювання результатів розтину, досліджень біопсійно-секційного матеріалу.
- 2.Здатність до аналізу морфологічних проявів хвороб.
- 3.Здатність до аналізу структурного підґрунтя розвитку хвороб та їх клінічних проявів, структурних основ одужання, ускладнень та наслідків.
- 4.Здатність до засвоєння методів патоморфологічних досліджень: аутопсія, біопсія.

Результати навчання:

Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, використовуючи знання про структурне підґрунтя хвороб, на підставі результатів розтину та методів прижиттєвої діагностики хвороб.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (40 год.) та практичних занять (70 год.), організації самостійної роботи студентів (100 год.).

У лекційному курсі висвітлюються проблемні питання відповідних розділів патоморфології. Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу. Реалізація цього здійснюється із використанням мультимедійних презентацій

Розділ дисципліни 1. Загальна патоморфологія.

Тема 1. Предмет і задачі патоморфології. Методи патоморфологічних досліджень. Основні етапи розвитку патоморфології. Висхідний рівень знань. Морфологія оборотного і необоротного ушкодження клітин і тканин. Внутрішньоклітинне накопичення білків, вуглеводів та ліпідів (паренхіматозні дистрофії).

Тема 2. Елементи ультраструктурної патології клітини. Клітинно-матриксні взаємодії. Клітинні та позаклітинні механізми регуляції трофіки.

Тема 3. Морфологічні зміни екстрацелюлярного матриксу (строми) як відповідь на пошкодження (стромально-судинні дистрофії). Патоморфологія позаклітинного накопичення складних білків (гіаліноз) та ліпідів. Виснаження організму

Тема 4. порушення обміну речовин і їх метаболізму. Морфологія патологічного накопичення ендогенних і екзогенних пігментів. Морфологія порушення мінерального обміну.

Тема 5. Некроз. Клініко-морфологічні форми некрозу. Апоптоз. Патоморфологія органної недостатності. Основи танатології. Смерть, визначення. Ознаки смерті.

Тема 6. Підсумкове заняття. (Підрозділ Введення. Морфологія ушкодження і загибель клітин та тканин). Практичні навички

Тема 7. Гострі системні розлади кровообігу (гостра коронарна недостатність, шок) та системні розлади кровообігу при хронічній серцевій недостатності та їх наслідки. Регіональні розлади кровообігу (гіперемія, ішемія, плазморагія, кровотеча та крововилив). Порушення утворення й обігу лімфи

Тема 8. Порушення іонно-осмотичного і водного балансу

Тема 9. Порушення гемостазу: геморагічний синдром, тромбоз, ДВЗ-синдром. Емболія. Тромбоемболія легеневої артерії, танатогенез

Тема 10. Запалення: причини, морфогенез. Патоморфологія ексудативного запалення

Тема 11. Проліферативне (продуктивне) запалення: з утворенням загострених кондиллом, навколо тварин-паразитів, проміжне продуктивне запалення, гранульоматозне запалення. Специфічне проліферативне запалення

Тема 12. Підсумкове заняття. (Підрозділ Порушення крово- та лімфообігу. Запалення). Практичні навички

Тема 13. Молекулярно-патоморфологічні основи імунної відповіді. Імунна система у пренатальний і постнатальний період. Патологія імунних процесів: амілоїдоз, реакції гіперчутливості, реакція відторгнення трансплантату. Імунна недостатність. Аутоімунні хвороби

Тема 14. Регенерація. Структурні основи фізіологічної адаптації органів і клітин. Морфологія процесів акомодатії клітин. Компенсаторно-приспосувальні процеси

Тема 15. Онкогенез. Анатомо-мікроскопічні особливості та види росту доброякісних і злоякісних пухлин. Морфологічна характеристика основних етапів розвитку злоякісних пухлин. Клініко-морфологічна номенклатура пухлин. Доброякісні та злоякісні неепітеліальні (мезенхімні) пухлини. Саркома: особливості розвитку й метастазування. Пухлини фібробластичного, міофібробластичного та фіброгістіоцитарного генезу. Пухлини з жирової та м'язової тканини, пухлини з судин

Тема 16. Пухлини з епітелію: доброякісні органонеспецифічні епітеліальні пухлини, рак (особливості розвитку, метастазування, гістологічні форми).

Тема 17. Морфологічні особливості епітеліальних пухлин окремих органів

Тема 18. Номенклатура і морфологічні особливості пухлин нервової тканини. Особливості пухлин центральної нервової системи. Номенклатура та морфологічні особливості пухлин, що походять із меланінутворюючої тканини

Тема 19. Пухлини із камбіальних ембріональних тканин. Пухлини дитячого віку, що розвиваються по типу пухлин дорослих

Тема 20. Підсумкове заняття. (Підрозділи Імунопатологічні процеси. Регенерація, процеси адаптації та компенсації. Пухлини). Практичні навички

Тема 21. Анемії. Тромбоцитопатії. Пухлини гемопоестичної та лімфопроліферативної тканини.

Розділ дисципліни – 2. Спеціальна патоморфологія

Тема 1. Атеросклероз та артеріосклероз. Ішемічна хвороба серця

Тема 2. Гіпертензія та артеріолосклероз. Гіпертонічна хвороба та симптоматичні артеріальні гіпертензії. Церебро-васкулярна хвороба.

Тема 3. Хвороба Альцгеймера. Розсіяний склероз. Боковий аміотрофічний склероз. Постреанімаційна енцефалопатія. Хвороби периферійної нервової системи

Тема 4. Системні захворювання сполучної тканини з аутоімунізацією: ревматизм, системний червоний вовчак, ревматоїдний артрит системна склеродермія, дерматоміозит, хвороба Бехтерева. Хвороби ендокарда та міокарда. Кардіоміопатії, ендокардит Леффлера, ідіопатичний міокардит, набуті вади серця. Системні васкуліти.

Тема 5. Кардіоміопатії, ендокардит Леффлера, ідіопатичний міокардит, набуті вади серця. Системні васкуліти.

Тема. 6 Підсумкове заняття (розділ Хвороби системи крові та серцево-судинної системи). Практичні навички.

Тема 7. Захворювання органів дихання.

Тема 8. Пухлини органів дихання

Тема 9. Хвороби стравоходу, шлунка та кишок. Хвороби печінки, жовчовивідної системи та підшлункової залози

Тема 10. Перітоніти, спайкова хвороба

Тема 11. Пухлини шлунково-кишкового тракту

Тема 12. Пухлини печінки

Тема 13. Хвороби нирок

Тема 14. Гіпоталамо-гіпофізарні порушення. Патологія надниркових залоз. Патологія щитоподібної залози. Патологія ендокринного апарату підшлункової залози.

Тема 15. Паратиреоїдна остеодистрофія, остеомієліт, фіброзна дисплазія, остеопетроз, хвороба Педжета, м'язові дистрофії, міастенія.

Тема 16. Патоморфологічні зміни хвороб, пов'язаних з харчуванням. Авітамінози. Професійні хвороби. Променева хвороба

Тема 17. Хвороби жіночої та чоловічої статеві системи. Патологія вагітності, післяпологового періоду і плаценти. Захворювання молочної залози

Тема 18. Пре- та перинатальна патологія.

Тема 19. Асфіксія новонароджених. Пологова травма

Тема 20. Підсумкове заняття. (Підрозділи Хвороби нервової системи. Хвороби органів дихання. Хвороби органів травлення. Хвороби ендокринної системи. Хвороби сечо-статевої системи. Хвороби кістково-м'язової системи. Хвороби вагітності та післяпологового періоду. Хвороби пре- та перинатального періоду. Патоморфологія гіпо- та авітамінозів. Хвороби, що викликані діяльністю людини та впливом зовнішнього середовища). Практичні навички.

Тема 21. Загальні поняття інфекційної патології людини. Класифікація інфекційних хвороб. Кишкові інфекційні хвороби.

Тема 22. Хвороби, збудниками яких є найпростіші, гельмінти. Мікози

Тема 23. Вірусні повітряно-краплинні інфекції. ВІЛ-інфекція та СНІД. Сказ.

Тема 24. Рікетсиози. Пріонові інфекції.

Тема 25. Інфекції дитячого віку

Тема 26. Туберкульоз

Тема 27. Сепсис. Сифіліс.

Тема 28. Особливо небезпечні (конвекційні, карантинні) інфекції.

Тема 29. Підсумкове заняття. (Підрозділ Патоморфологія інфекційних захворювань). Практичні навички.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.- Полтава, 2018.-190с
2. Гавриш А.С. Ишемическая кардиомиопатия / А.С. Гавриш, В.С. Пауков. – М.: “ГЭОТАР-Медиа”, 2015. – 536с
3. Добраякісні новоутворення кісток щелепно-лицевої ділянки у дітей / П.І. Ткаченко, І.І.Старченко, С.О. Білокінь [та ін.] – П.: “УМСА”, 2016. – 85с
4. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
5. Зербіно Д. Д. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В. А. Діброва. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800с
6. Интерпритация биопсий в педиатрии / под. ред. А.Н. Хусейн; пер. с англ. под общей ред. Ф.Г. Забозлаева. – М.: Практическая медицина, 2019. – 448с
7. Криволапов Ю.А. Макроскопическое исследование биопсийного и операционного материала. Руководство для врачей-патологоанатомов / под. ред. Ю.А. Криволапова. – М.: Практическая медицина, 2019. – 352с
8. Методики морфологічних досліджень / М.М. Багрій, В.А. Діброва, О.Г. Пападинець, М.І. Гришук; за ред.. М.М. Багрія, В.А. Діброви. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 328с.
9. Новосельцева Т.В. Патологія статевої та ендокринної систем / Т.В. Новосельцева, Б.М. Филенко, Н.І. Гасюк. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2015. – 199с.
10. Новоутворення щелепно-лицевої ділянки у дітей / П.І. Ткаченко, І.І. Старченко, С.О. Білокінь та ін.. – Полтава: Тов. “АСМІ” – 2018. – 190с.
11. Основы патологии за Роббинсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво “Медицина”. – Х П. – 2019. – 420с.
12. Патоморфологія : нац.. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с. .
13. Патоморфологія основних захворювань серцево-судинної системи: навчальний посібник / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В. Ройко. – Полтава: “УМСА”. – 2019. – 150с.
14. Практикум з біопсійно-секційного курсу / І.І. Старченко, А.П. Гасюк, С.А.Проскурня [та ін.] – Полтава, 2016. – 160с..
15. Старченко І.І. Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицевої ділянки : навч. посіб. / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, В.В.Черняк ; “УМСА”. –

Вінниця : Нова Книга, 2019. – 128с.

16. Старченко І.І. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.

17. Туффаха С. А. Муин Иммуногистохимия в диагностике опухолей / С. А. Туффаха Муин, С. Г. Гичка, Гуски Ганс. – "Книга плюс", 2018. – 336с..

18. Oxford Textbook of Medicine. Vol.1 / ed. by D.A. Warrell, T.M. Срх, J.D. Firth. - 5th ed. - Oxford University Press, 2010..

Додаткова:

19. Дегтярьова Л. В. Патоморфоз пептичної виразки дванадцятипалої кишки у потерпілих від аварії на Чорнобильській АЕС / Л. В. Дегтярьова, В. П. Терещенко, В. А. Піщиков. – К. : Медінформ, 2004. – 368с.

20. Казаков В. М. Грп А /H1N1/ Каліфорнія /04/09 / В. М. Казаков, В. Г. Шлопов. – Донецьк: «Каштан», 2010. – 420с.

21. Клініко-морфологічні аспекти аномалій розвитку зубів / Ткаченко, І.І.Старенко, С.О. Білокінь [та ін.] – П.: ТОВ «АСМІ», 2014. – 80с.

22. Медичні засади розпізнавання патології, індукованої чинниками Чорнобильської катастрофи, для становлення факту інвалідізації / Терещенко В. П., Дегтярьова Л. В., Сегеда Т. П [та ін.] ; за ред. доктора медичних наук, професора В. П. Терещенко. – К. : Медінформ, 2005. – 160с.

23. Патоморфоз хронічного гастриту у ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильской АЕС / В. П. Терещенко, Л. В. Дегтярьова, О. С. Самусева [та ін.] ; за ред. В. П. Терещенко. – К.: МВЦ «Медінформ», 2005. «Мединформ» 224с.

24. Патоморфоз фолікулярних пухлин щитовидної залози у киян після Чорнобильської катастрофи / В. П. Терещенко, О. О. Самойлов, І. Л. Аветис'ян [та ін.] ; за ред. В. П. Терещенко. – К. : МВЦ «Медінформ», 2004. – 240с.

25. Петров С. В., Руководство по иммуногистохимической диагностике опухолей человека / С. В. Петров, Н. Т. Райхлин. – Казань, 2012. – 624с

27. Райт Д. Морфологическая диагностика патологии лимфатических узлов / Д. Райт, Б. Эддис, Э. Леонг; пер. с англ. И.В. Самсонова. – М.: Мед. лит., 2008. – 176с.

28. Судово-цитологічний атлас тканин та органів людини / Р.О. Старовойтова, І.М. Дручініна, Г.Ф. Кривда [та ін.]. – Херсон: Наддніпряночка, 2011. – 108с

29. Терещенко В. П. Патологічна анатомія вітчизняної науки. / В. П. Терещенко. – К., 2012 – 110с.

30. Терещенко В. П. Патологія слизової секреції в шлунку та дванадцятипалій кишці у ліквідаторів наслідків Чорнобильської катастрофи / В. П. Терещенко, Т. Г. Козлова, В. А. Піщиков. – К.: МВЦ «Медінформ», 2004. – 248с

31. Хронічні неспецифічні захворювання легень у ліквідаторів наслідків Чорнобильської катастрофи / В .П. Терещенко, В. О. Сушко, В. А. Піщиков [та ін.] ; за ред. В. П Терещенко, В. О. Сушка. – К. : МВЦ «Медінформ», 2004. – 252с.

32. Червяк П. І. Патологічна анатомія України / П. І. Червяк. – К. : ВЦ «Просвіта», 2012. – 912с.

33. Язвенная болезнь двенадцатиперстной кишки у пострадавших вследствие Чернобыльской катастрофы / Г. З. Мороз, В. П. Терещенко, Л. В.

Дегтярева [и др.] ; под ред. Г. З. Мороз, В. П. Терещенко. – К. : МИЦ «Мединформ», 2005. – 220с.

34. Oxford Textbook of Medicine. Vol.1 / ed. by D.A. Warrell, T.M. Срх, J.D. Firth. - 5th ed. - Oxford University Press, 2010.

ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності студента

Поточний контроль передбачає 100% опитування студентів групи з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, опису препаратів (прийом практичних навичок). На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною системою «5-4-3-2», із яких викладач визначає середню арифметичну оцінку (за кожен складову), яку переводять у бали згідно розподілу, визначеного кафедрою. Якщо під час визначення балів за заняття середньоарифметична оцінка становить «2», то це відповідає 0 кількості балів.

Вага кожної теми у межах терміну вивчення дисципліни однакова.

Відмінно (“5”) - Студент правильно відповів на 90-100 % тестів формату А. Правильно, чітко і логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, добре знає матеріал попередніх тем (вихідний рівень знань), відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Правильно демонструє препарат (знання практичних навичок), правильно вживає латинські терміни. Робить узагальнення матеріалу, доповнює свою відповідь знанням додаткової літератури. Виписав в словник усі латинські терміни і їх еквіваленти українською мовою за темою заняття. Виконав усі завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Додаткові бали студент може отримати за індивідуальну роботу (участь в олімпіадах, конференціях, форумах).

Добре (“4”) - Студент правильно відповів на 80-89% тестів формату А. Правильно, інколи за допомогою пояснювальних питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, знає матеріал попередніх тем (вихідний рівень знань), відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Правильно демонструє препарат (знання практичних навичок). Студент правильно вживає латинські терміни. Знає усі латинські терміни і їх еквіваленти українською мовою за темою заняття. Виконав усі завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Задовільно (“3”) - Студент правильно відповів на 70-79% тестів формату А. Неповно, за допомогою пояснювальних питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, на питання з матеріалу попередніх тем (вихідний рівень знань), неточно і неповно відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації препарату (знання практичних навичок) студент робить незначні помилки. Студент вживає латинські терміни з помилками, або неповністю знає латинські терміни з теми поточного заняття і попередніх занять. Виписав в словник не повністю латинські терміни і їх еквіваленти українською мовою за темою заняття. Виконав не повністю завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Незадовільно (“2”) - Студент відповів на менше, ніж 70% тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми. Або відповідає на поставлені питання поточної теми недостатньо, неповно, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу, не знає питання з матеріалу попередніх тем (вихідний рівень знань), не відповідає на питання лекційного курсу і питання з самостійної роботи. Під час відповіді і демонстрації препарату (знання практичних навичок) студент робить значні, грубі помилки. Студент не знає латинських термінів з теми поточного заняття і попередніх занять, або вживає латинські терміни з помилками. Не виписав в словник латинські терміни і їх еквіваленти українською мовою за темою заняття. Не виконав завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Підсумковий контроль засвоєння (узагальнююче заняття, іспит) здійснюється по їх завершенню. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як сума балів за поточний та підсумковий (кінцевий) контроль знань і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Сума балів з дисципліни за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
Від 170 до 200 балів	Відмінно (A) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Від 155 до 169 балів Від 140 до 154 балів	Дуже добре (B)(вище середнього рівня з кількома помилками) Добре(C)(в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139 111 (min) - 124	Задовільно (D)(непогано, але зі значною кількістю недоліків) Достатньо (E) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110 1-59	Незадовільно (FX) (з можливістю повторного складання) Незадовільно (F) (з обов’язковим повторним вивченням дисципліни)

Оцінювання самостійної роботи студента

Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Кількість балів за індивідуальну роботу студента не перевищують 4 балів. Бали за індивідуальну роботу додаються до суми балів за поточну навчальну діяльність студента.

Бали за індивідуальну роботу можуть отримати студенти, які написали і доповіли реферати з рекомендованих тем з використанням додаткової літератури та зайняли призові місця за участь в олімпіаді з дисципліни серед студентів свого ВНЗ і вищих навчальних закладів України.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Своєчасне виконання поставлених викладачем завдань у визначені терміни є обов'язковим. За несвоєчасне виконання завдання під час поточного/підсумкового контролю знань студент отримує незадовільну оцінку. Перескладання здійснюється згідно до затвердженого графіку із дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; не допускається списування та плагіат.

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим, виключення можливі лише у разі затвердження індивідуального графіку навчання для окремого студента. Не допускаються запізнення на заняття. Пропуск занять, незалежно від причини пропуску, здобувач вищої освіти відпрацьовує викладачеві згідно з графіком консультацій та відпрацювання пропущених занять.

Мобільні пристрої: користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття є неприпустимими (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).

Поведінка в аудиторії: дотримання тиші серед студентів на лекціях, виключення –питання студентів до викладача стосовно роз'яснення матеріалу; робоча дискусійна атмосфера на практичних заняттях під час опитування; дотримання етики академічних взаємовідносин.